

(Политика, 21.10.2009)

Упркос свим људским и моралним посрнућима и катастрофама, такође и апокалиптичким претњама којима је обиловао 20. век, у њему је обликован и један од најузвишенијих, херојских човекових узлета у историји, оличених у победи антихитлеровске коалиције на крају Другог светског рата.

Објективни истраживачи одавно су констатовали да је Југославија из Другог светског рата изашла као једна од пет за то најзаслужнијих земаља.

Захваљујући томе, нашла су у уском кругу светски уважених и поштованих суоснивача Уједињених нација.

Допринос српског народа и Србије победи над фашизмом и нацизмом имао је истинске епске размере, утолико веће када се тај допринос самерава и осветљује из угла безмерних жртава српског народа положених у антифашистичкој борби.

Умањивање такве улоге, зарад јефтиних, често шићарцијски мотивисаних настојања која би да антифашистичку борбу сведу на наводну ујдурму комуниста, уз пренаглашено позивање на лоше резултате њихове владавине, у суштинском смислу није само порицање доприноса српског народа и Србије антифашистичкој победи – него је и негирање саме те победе.

А онда и порицање њеног историјског значаја, као и улоге коју су у победничкој антихитлеровској коалицији имали СССР, САД и Велика Британија као њени главни носиоци.

Јучерашње обележавање 65. годишњице ослобођења Београда 20. октобра 1944. године, увеличано и присуством председника Руске Федерације Дмитрија Медведева, само је додатно обеснажило, а надамо се и обесхрабрило, већ годинама тешко разумљив, новокомпоновани, идеолошки и политички мотивисани, суштински фалсификаторски однос према антифашизму и антифашистичкој победи.

Већ две деценије, наиме, српско друштво се суочава са прећуткивањем, чак ниподаштавањем те победе и игнорисањем оних који су јој дали одлучујући допринос.

Сведоци смо тог прећуткивања како у иностранству, тако и у извесним домаћим круговима.

Као да је Србија нека врста огледног полигона за аутизам – и напољу и овде исувише често је у поменутом периоду изостајало чак и елементарно људско и морално уважавање изванредног доприноса српског народа у ратној победи 1945. године.

Тривијализоване формуле дневне политике и идеологије, понекад зажарене до усијања, потирале су тај допринос и на неки начин везивале руке Србији једном врстом предмодерних, паланачких негви.

Овде је то често онемогућавало да се види даље од сопственог носа, да се види окружење у коме живимо, а још пре да се виде и разумеју темељи прошлости на којима почива данашњи свет.

Ако ништа друго, нека врста отрежњења – да не кажемо оздрављења – овдашње јавности, када је реч о смислу и домаћајима антифашистичке борбе, не само да је више него добродошла, него је то отрежњење очигледно потребно.